

Brüsszel, 2025. október 3.
(OR. en)

13325/25

LIMITE

ENER 468

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Ukrajna és Moldova energiabiztonsága és energetikai rezilienciája, valamint az uniós energiapiacba való integrációjuk stratégiai jelentősége – Véleménycsere

A TTE Tanács (Energia) 2025. október 20-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Ukrajna és Moldova energiabiztonságáról és energetikai rezilienciájáról, valamint az uniós energiapiacba való integrációjuk stratégiai jelentőségéről szóló elnökségi háttéranyagot.

Ukrajna és Moldova energiabiztonsága és energetikai rezilienciája, valamint az uniós energiapiacba való integrációjuk stratégiai jelentősége

Kitekintés: Ukrajna és Moldova energiabiztonsága

Oroszország Ukrajna elleni, jelenleg is zajló agressziós háborúja továbbra is pusztító következményekkel jár Ukrajna lakossága, gazdasága és társadalmi funkciói tekintetében – különösen az energiaágazat vonatkozásában. Az ismétlődő és célzott támadások következtében az előállítási, a termelési, az átviteli és az elosztási infrastruktúra széles körben megsemmisült, ami humanitárius és műszaki szemszögből egyaránt sürgető kihívást teremtett. A rombolás hosszú távon is akadályozza egy olyan fenntartható és korszerű energiarendszer újbóli kiépítését, amely az Energiaközösség célkitűzéseinek megfelelően igazodik az uniós piacokhoz, és felkészült az azokkal való integrációra.

Ukrajna esetében különösen ijesztőek az idei tél közeledtével jelentkező közvetlen kihívások. A gáztároló létesítmények ki vannak téve a további támadásokkal, finanszírozással, feltöltöttségi szintekkel és műszaki rezilienciával kapcsolatos kockázatoknak, ezért támogatásra van szükség a belföldi ellátás stabilizálása érdekében, lehetővé téve egyúttal azt, hogy Ukrajna hozzájáruljon a szélesebb európai rendszerhez. Ezzel egy időben Ukrajna szinkronizált villamosenergia-hálózata továbbra is működik a folyamatos fenyegetések közepette. A decentralizált termelés erősítése, a megújuló energiaforrásokba, az energiahatékonyságba és -tárolásba történő beruházások felgyorsítása, valamint a kritikus infrastruktúrák védelme elengedhetetlen mind a közvetlen téli felkészültség, mind pedig a helyreállítás, az újjáépítés és az uniós piacba való integráció hosszabb távú folyamata tekintetében. Ezenkívül az EU-ból importált olajtermékek és az olajkészletek rendkívül fontosak a katonai műveletek számára, mivel Oroszország megsemmisítette Ukrajna egyetlen finomítóját. Végezetül az orosz katonai tevékenységek nyomán és a zaporizzsjai atomerőmű megszállása miatt Ukrajna nukleáris biztonsági és védelmi helyzete – a zaporizzsjai atomerőműben és más nukleáris létesítményekben – továbbra is folyamatos kockázatnak van kitéve.

Oroszország agressziós háborújának szélesebb körű következményei Moldovát is súlyosan érintik, jóllehet az ország nem szembesül ugyanezzel a közvetlen pusztítással. Amikor megszakadt az orosz gázellátás és a Dnyeszteren túli régióból származó villamosenergia-import, az ezektől való történelmi függőség rendkívül kiszolgáltatottá tette az országot, és súlyos társadalmi és gazdasági következményekkel járt. E kihívások ellenére azonban Moldova jelentős lépéseket tett az energetikai reziliencia fokozása és az uniós energiapiacba való integráció irányába. Már most kézzelfogható eredménye van annak, hogy szinkronizálta villamosenergia-hálózatát a kontinentális európai villamosenergia-rendszerrel, diverzifikálta az Oroszországból származó gázellátást, megszilárdította az összeköttetéseket, előmozdította az Energiaközösség keretében szükséges reformokat, bővítette a megújulóenergia-kapacitást, és fokozta az energiahatékonysági intézkedéseket. A folyamatos uniós támogatás döntő fontosságú lesz a stabilitás fenntartása, a reformok folytatása, valamint az uniós energiapiaccal való további konvergencia biztosítása szempontjából. Végezetül az olajkészletek fokozhatják Moldova rezilienciáját, mivel az ország minden olajterméket importál.

Az EU-val való energetikai integráció stratégiai jelentősége

Ukrajna és Moldova uniós energiapiacba való integrációjának elmélyítése nemcsak a tágabb értelemben vett európai útjuk egyik létfontosságú eleme, hanem stratégiai hozzájárulást is jelent Európa kollektív energiabiztonságához és energetikai rezilienciájához. E tekintetben előtérbe kerülnek az Energiaközösség keretében arra irányulóan tett folyamatos erőfeszítések, hogy 2027-re mindkét ország teljes mértékben integrálódjon az uniós energiapiacba. Bár ez a célkitűzés ambiciózus, továbbra is megvalósítható, feltéve, hogy Ukrajna és Moldova maradéktalanul átülteti jogszabályaiba a villamosenergia-piac integrációjáról szóló csomagot, a Bizottság és az uniós tagállamok pedig fenntartják elkötelezettségüket és támogatásukat.

Ukrajna és Moldova számára egyaránt nagy kihívást jelent az uniós integráció felé vezető út, azonban már eddig is figyelemreméltó eredményeket mutattak fel. 2025 júliusában az Európai Bizottság mindkét kormánnyal elvégezte az energiaügyi fejezetek átvilágítását, ami kulcsfontosságú lépést jelent a csatlakozási tárgyalások előkészítésében. Bár a csatlakozási folyamat az Általános Ügyek Tanácsának (ÁÜT) a hatáskörébe tartozik, Ukrajna és Moldova arra irányuló erőfeszítései, hogy jogszabályaikat összhangba hozzák az uniós energiaügyi jogszabályokkal, szorosan kapcsolódnak az uniós energiapiaci integrációval kapcsolatos szélesebb körű tevékenységükhöz. Ez pedig hozzájárul az energiabiztonság és az energetikai reziliencia fokozásához. E területeken az Energiaközösség keretében zajló folyamatos erőfeszítések mellett az Energiaügyi Tanács tölt be kulcsszerepet.

Mindazonáltal továbbra is jelentős kihívásokkal kell szembenézni. Ezért a jövőben is alapvető fontosságú lesz a folyamatos politikai, pénzügyi és technikai segítségnyújtás – nemcsak a közvetlen háborús sebezhetőségek kezelése, hanem a reziliens, korszerű és EU-konform energiarendszerek újjáépítésének és fejlesztésének lehetővé tétele érdekében is.

Az Európai Unió Tanácsának dán elnöksége felkéri az Energiaügyi Tanácsot: folytasson stratégiai megbeszélést arról, hogy – mind rövid, mind pedig hosszabb távon – miként lehetne a legmegfelelőbb módon támogatni Ukrajna és Moldova energiaágazatát. Ennek keretében Ukrajna és Moldova lehetőséget kap arra, hogy rávilágítsanak az előttük álló konkrét kihívásokra, és megjelöljék azokat a konkrét lépéseket, amelyeken keresztül az EU hatékony támogatást tud nyújtani számukra. Az integráció irányába történő érdemi előrehaladásuk tekintetében döntően fontos lesz az, hogy reziliens és az uniós jogszabályokhoz igazodó energiarendszerek épüljenek ki Ukrajnában és Moldovában. Ezzel egy időben ezek az erőfeszítések javítani fogják az európai energiarendszer egészének stabilitását és biztonságát.

A legfontosabb megvitatandó kérdések

1. Ukrajna és Moldova milyen további lépéseket tehet annak érdekében, hogy energiaágazatukat összhangba hozzák az uniós szabályokkal, szabványokkal és gyakorlatokkal, az uniós tagállamok pedig miként tudják a legmegfelelőbb módon támogatni ezeket az erőfeszítéseket – a közvetlen sebezhetőségek kezelése, továbbá a rezilienciával és az energiabiztonsággal, valamint a tiszta energiára való átállással kapcsolatos hosszú távú igények kielégítése terén egyaránt?
2. Ukrajna és Moldova miként tud stratégiaileg hozzájárulni az EU energiauniójának fejlesztéséhez és rezilienciájához, különös tekintettel az energiabiztonságra, a diverzifikációra és a tiszta energia integrációjára?